

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi peruskoululain 56 a §:n ja lukiolain 30 a §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan parannettavaksi peruskoulun, lukion ja iltalukion sekä vastaavien yksityisten koulujen ja oppilaitosten vakinaisten viran- ja toimenhaltijoiden oikeussuojaa eräässä toiseen virkaan tai toimeen siirtämislanteessa lisäämällä peruskoulu- ja lukiolakiin edellytykseksi siirtämiselle, että viranhaltija on antanut siihen suostumuksensa. Muutoksen jälkeen mainittujen viran- ja toimenhaltijoiden asema vastaisi tältä osin valtion vakinaisten

virkamiesten oikeudellista asemaa. Eduskunta on vastauksessaan hallituksen esitykseen laeiksi peruskoululain, lukiolain ja eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta edellyttänyt hallituksen huolehtivan mainitun uudistuksen toteuttamisesta. Muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti mainittuun hallituksen esitykseen sisältyvien eduskunnan hyväksymien lakien kanssa eli 1 päivänä elokuuta 1988.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Peruskoulun, lukion ja iltalukion viranhaltijoiden sekä vastaavien yksityisten koulujen ja oppilaitosten toimenhaltijoiden oikeudellista asemaa muutettiin 1 päivänä tammikuuta 1988 voimaan tulleilla laeilla (417—420/87). Muutokset vastasivat soveltuvin osin valtion virkamieslainsäädännön uudistamista. Muun muassa mahdollisuuksia viran- ja toimenhaltijoiden siirtämiseksi toiseen virkaan tai toimeen lisättiin merkittävästi.

Peruskoululain 56 a §:n 1 momenttiin ja lukiolain 30 a §:n 1 momenttiin otettiin kaksi uutta perustetta, joiden mukaan vakinainen viranhaltija voidaan siirtää hänelle sopivaan toiseen virkaan. Viranhaltija voidaan siirtää toiseen virkaan,

— jos viranhaltija ei sairauden, vian tai vamman vuoksi kykene enää asianmukaisesti suorittamaan virkatehtäviään (1 kohta) tai

— jos siirtämisellä voidaan ehkäistä hänen työkykynsä alenemista tai edistää jo alentuneen työkyvyn palautumista (2 kohta).

Vastaavat siirtooperusteet sisältyvät myös valtion virkamieslain (754/86) 33 §:ään. Erona kuitenkin on, että valtion virkamieslain 33 §:n 2 momentin mukaan siirtäminen 2 kohdassa mainitulla perusteella edellyttää virkamiehen suostumuksen.

Koululainsäädännössä siirrettävien viranhaltijoiden oikeusturva pyrittiin varmistamaan puolestaan sillä, että peruskoululain 58 a §:n 4 momenttiin ja lukiolain 32 a §:n 4 momenttiin otettiin säännös, jonka mukaan viranhaltija voi vaatia kunnanhallituksen tekemän siirtämistä koskevan päätöksen alistettavaksi lääninhallituksen vahvistettavaksi. Päätöksen alistamisvelvollisuus koskee molempia pykälässä mainittuja siirtooperusteita, joten sen soveltamisala on laajempi kuin valtion virkamieslain mukaisen suostumusmenettelyn. Lisäksi siirtäminen molemmilla mainituilla perusteilla mui-

hin kunnan, kuntainliiton tai valtion virkoihin kuin peruskoulusta peruskoulun virkoihin tai lukiosta lukion, sen iltalinjan taikka iltalukion virkoihin edellyttää peruskoululain 56 a §:n 2 momentin ja lukiolain 30 a §:n 2 momentin mukaan viranhaltijan suostumuksen.

Hallitus antoi eduskunnalle vuoden 1987 valtiopäivillä esityksen (n:o 193/1987 vp.) laeiksi peruskoululain, lukiolain ja eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta. Esitykseen sisältyvillä ehdotuksilla pyrittiin muun muassa kuntien itsehallinnon korostamiseen hallinnon hajauttamispyrkimysten mukaisesti. Esityksessä ehdotettiin luovuttavaksi eräistä koululainsäädäntöön sisältyvistä kunnallisten viranomaisten päätösten alistamisista. Tällä perusteella esityksessä ehdotettiin myös peruskoululain 58 a §:n 4 momentti ja lukiolain 32 a §:n 4 momentti kumottaviksi. Esityksen mukaan viran- ja toimenhaltijoiden oikeudet turvattaisiin sillä, että kunnanhallituksen ja yksityisen koulun johtokunnan viran- ja toimenhaltijan siirtämistä koskevasta päätöksestä voisi valittaa.

Eduskunta hyväksyi ehdotetut lainmuutokset mainituilta osin hallituksen esittämässä muodossa 29 päivänä huhtikuuta 1988. Eduskunnan vastauksessa hallituksen esitykseen todetaan kuitenkin, että eduskunta edellyttää hallituksen huolehtivan siitä, että ennen hyväksyttyjen lainmuutosten voimaantuloa peruskoululain 56 a §:n 1 momenttia ja lukiolain 30 a §:n 1 momenttia täydennetään siten, että

opettajan siirtäminen näiden säännösten nojalla toiseen virkaan edellyttää opettajan antamaa suostumusta samoin kuin valtion virkamieslain vastaavissa säännöksissä edellytetään.

Eduskunnan hyväksymiä lakeja ei ole vielä vahvistettu. Ne on tarkoitus saattaa voimaan 1 päivästä elokuuta 1988.

Edellä olevan perusteella ehdotetaan peruskoululain 56 a §:n 1 momentin 2 kohtaan ja lukiolain 30 a §:n 1 momentin 2 kohtaan lisättäväksi valtion virkamieslain 33 §:n 2 momenttia vastaavasti edellytykseksi viranhaltijan siirtämiselle, että tämä on antanut siihen suostumuksensa. Peruskoululakiin (476/83), lukiolakiin (477/83) ja iltalukiolakiin (478/83) sisältyvien viittaussäännösten nojalla muutos koskisi myös lukion iltalinjojen ja iltalukioiden viranhaltijoita sekä peruskoulua korvaavien koulujen, yksityisten lukioden ja iltalukioiden toimenhaltijoita.

2. Voimaantulo

Lait ehdotetaan saatettaviksi voimaan eduskunnan edellyttämällä tavalla samanaikaisesti peruskoululain ja lukiolain 29 päivänä huhtikuuta 1988 hyväksyttyjen muutosten kanssa eli 1 päivänä elokuuta 1988.

Edellä olevan perusteella annetaan Eduskunnalle hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

peruskoululain 56 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 27 päivänä toukokuuta 1983 annetun peruskoululain (476/83) 56 a §:n 1 momentin 2 kohta, sellaisena kuin se on 16 päivänä huhtikuuta 1987 annetussa laissa (417/87), näin kuuluvaksi:

56 a §

Vakinainen viranhaltija voidaan siirtää toiseen peruskoulun virkaan, jota voidaan pitää hänelle sopivana:

2) jos siirtämisellä voidaan ehkäistä hänen työkykynsä alenemista tai edistää hänen jo

alentuneen työkykynsä palautumista ja viranhaltija on antanut siirtämiseen suostumuksensa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1988.

2.

Laki**lukiolain 30 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 27 päivänä toukokuuta 1983 annetun lukiolain (477/83) 30 a §:n 1 momentin 2 kohta, sellaisena kuin se on 16 päivänä huhtikuuta 1987 annetussa laissa (418/87), näin kuuluvaksi:

30 a §

Vakinainen viranhaltija voidaan siirtää toiseen lukion, sen iltalinjan tai iltalukion virkaan, jota voidaan pitää hänelle sopivana:

alentuneen työkykynsä palautumista ja viranhaltija on antanut siirtämiseen suostumuksensa.

2) jos siirtämisellä voidaan ehkäistä hänen työkykynsä alenemista tai edistää hänen jo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1988.

Helsingissä 27 päivänä toukokuuta 1988

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Opetusministeri *Christoffer Taxell*

1.

Laki**peruskoululain 56 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 27 päivänä toukokuuta 1983 annetun peruskoululain (476/83) 56 a §:n 1 momentin 2 kohta, sellaisena kuin se on 16 päivänä huhtikuuta 1987 annetussa laissa (417/87), näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

56 a §

Vakinainen viranhaltija voidaan siirtää toiseen peruskoulun virkaan, jota voidaan pitää hänelle sopivana:

2) jos siirtämisellä voidaan ehkäistä hänen työkykynsä alenemista tai edistää hänen jo alentuneen työkykynsä palautumista.

2) jos siirtämisellä voidaan ehkäistä hänen työkykynsä alenemista tai edistää hänen jo alentuneen työkykynsä palautumista *ja viranhaltija on antanut siirtämiseen suostumuksensa.*

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1988.

2.

Laki**lukiolain 30 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 27 päivänä toukokuuta 1983 annetun lukiolain (477/83) 30 a §:n 1 momentin 2 kohta, sellaisena kuin se on 16 päivänä huhtikuuta 1987 annetussa laissa (418/87), näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

30 a §

Vakinainen viranhaltija voidaan siirtää toiseen lukion, sen iltalinjan tai iltalukion virkaan, jota voidaan pitää hänelle sopivana:

2) jos siirtämisellä voidaan ehkäistä hänen työkykynsä alenemista tai edistää hänen jo alentuneen työkykynsä palautumista.

2) jos siirtämisellä voidaan ehkäistä hänen työkykynsä alenemista tai edistää hänen jo alentuneen työkykynsä palautumista *ja viranhaltija on antanut siirtämiseen suostumuksensa.*

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1988.